

Rees Howells: Közbenjárás Dunkerque-ért

(Részlet Norman Grubb: Rees Howells, Intercessor c., 1952-ben megjelent életrajzi könyvéből)

A második világháború kitörését megelőző négy évben, mint már láttuk, Rees Howells szívbeli terheit a helyi gondokról – melyek középpontjában a bibliaszeminárium fejlesztése volt – a nemzeti és nemzetközi ügyekre helyezte át az Úr. Howells szavaival: „A világ lett a mi parókiánk, és az Úr arra indított minket, hogy felelősséggel járjunk közben országokért és nemzetekért”. Azt is láthattuk, hogy az Úr a szemináriumi munkatársak és hallgatók körében a közbenjárás különleges eszközét készítette elő a közelgő világválságra való tekintettel.

Howells 1936. márciusában kezdte világosan látni, hogy Hitler a Sátán ügynöke annak megakadályozásában, hogy az evangélium minden teremtményhez eljuthasson. Ahogy később mondta: „Hitler elleni harcunkban mindig azt mondtuk, hogy nem emberrel, hanem az ördöggel állunk szemben. Mussolini ember, de Hitler más. Meg tudja mondani a napját, amikor ez a »szellem« belé költözött”. Howells több éven át hangsúlyozta, hogy Istennek el kell pusztítania Hitlert ahhoz, hogy az a prófécia, mely szerint az evangélium minden teremtménynek hirdettetni fog, beteljesedhessen.

Rees Howells az elején hitt abban, hogy Isten teljesen meg fogja akadályozni a háborút. Láttuk, hogy a Szeminárium hogyan harcolt a térdein a müncheni válság idején, és hittek a békében. Amikor Európa fellegén egyre sötétebb felhők kezdtek gyülekezni, Howells még mindig hitt abban, hogy Isten közbelép, és megakadályozza a háborút. Prognózisa mellett egészen a Nagy-Britannia és Németország közötti, 1939. szeptember 3-i hadüzenet napjáig kitartott. De még ekkor sem ingott meg. Bár azt mondták neki, hogy az előrejelzése téves volt, mégis hálát adott Istennek, hogy megtette. „Ha újra lehetőségem lenne megjövendölni ezt, még ma este megtenném, habár sokkal tovább ment, mint gondoltuk volna. Hitlert félre kell tenni az útból, mert ha nem, két év múlva ismét előlép. Tudni akarom, hogy a Szent Szellem erősebb, mint az ördög a náci rendszerben. Ez a korszakok csatája, és a győzelem itt emberek milliói számára jelent győzelmet.”

A hadüzenet napján a következő nyilatkozatot tette közzé: „Az Úr tudunkra adta, hogy el fogja pusztítani Hitlert és a náci rezsimet, hogy a világ megtudja, Isten és csakis Isten az, aki elűzi a diktátorokat. Három és fél évvel ezelőtt a Szemináriumnak heteken és hónapokon át ez volt az imádsága, és szilárdan hisszük, hogy az Úr meg fogja most válaszolni ezt az imát. Isten elszigetelte Németországot azért, hogy leszámolhasson ezzel a gonosz rendszerrel, mely az Antikrisztus, és kiszabadítsa Németországot, a reformáció földjét. Úgy fog elbánni a náccal, amiképp elbánt az egyiptomi hadsereggel Mózes idejében. Isten el fogja érni, hogy Hitler vagy a csatáéren, vagy lázadás, vagy egy nácik elleni nagy németországi felkelés által essen el.” A hadüzenet tehát távolról sem rázta meg őt és a vele tartókat, hanem csak még elszántabb közbenjárásra készítette őket a térdükön, mint valaha.

Most új módon lettek elhívva arra, hogy beteljesítsék a három évvel korábban tett fogadalmukat – hogy odaszánják életüket arra, „hogy a Királyság csatáit vívják, olyan valóságosan, mintha a nyugati frontra hívták volna őket harcolni”. Ez a háború elleni hitbeli kiállás azért, hogy az evangélium ne szenvedjen akadályoztatást, Isten módszerének bizonyult abban, hogy olyan felelősséget helyezett erre a társaságra, mely alól nem szabadulhattak, amíg az ellenség, amellyel Istennek dolga volt, meg nem semmisült.

Amikor egy hónapnyi harc után Hitler békeajánlatot tett, a Szeminárium a miniszterelnökkel egyetértésben jelentette ki, hogy a háborút folytatni kell, „amíg a hitlerizmus meg nem bukik”, annak ellenére, hogy a Szemináriumnak – mint oly sokaknak – bőven volt vesztenivalója a háború folytatásával.

A Szeminárium meggyőződését fejezte ki annak a könyvnek a címe is, amelyet Howells a háború első heteiben írt, és amely 1939. decemberében jelent meg: *Isten szembeszáll a diktátorokkal – A náci megjövendölt bukása*. Ebben azt írta: „Dániel Istene meg fogja szabadítani Niemöller lelkeszt és a több száz német evangélistát, akik követték őt a koncentrációs táborokba. Helyüket egy napon a fanatikus náci vezetők fogják elfoglalni, ha bármelyikük megmenekülne a gyors haláltól.”

Mussolini elleni vádbeszéde után Howells kijelentette: „Ha eljön a Németország feletti győzelem (...), Etiópiát is vissza kell adni az etiópoknak, és ez is benne lehet Isten mennyei tervében, hogy evangelizálja Etiópiát”. Azt is kijelentette, hogy „a bolsevizmust és Szovjet-Oroszországot Isten felhasználja tervében a gonosz náci rezsim megdöntésére”. Sztálinról azonban azt jövendölte: „Az ördög arra használta és még használhatja ezt az embert, hogy a gyülekezet legnagyobb ellensége legyen, akit a világ valaha ismert”.

Habár Howellsnek bizodalma volt abban, hogy Isten be fog avatkozni, hogy leszámoljon az ellenséggel, mégis „lehet, hogy sok kudarc következik még be addig, míg ezt megteszi (...) Lehet, hogy nekünk az izraelitákhoz hasonlóan [a Bírák 20-ra utalva] végszükségünkben kell kiáltanunk Istenhez segítségért, mely bizonyosan érkezni fog” – fogalmazta meg. Igazán figyelemreméltó most [1952-ben] visszatekinteni erre úgy, hogy tudjuk, ezek a dolgok 1939 vége előtt nyomtatásban megjelentek.

Nem sokkal ezután Howells újabb előrejelzést tett, amelyet a *The Western Mail* 1940. január 8-án tett közzé „A Walesi Bibliaszeminárium igazgatója imára buzdít a háború megállításaért” címszó alatt. A cikk idézte őt, amint azt mondja: „Ha minden igaz hívő az országban hatékony imát küld fel, biztosak vagyunk benne, hogy győzedelmeskedünk, és pünkösdhétfőn háború és áramszünet nélkül megnyithatjuk Penllergaert [az üldözés nyomán otthontalanná vált zsidó gyermekek számára létrehozott árvaház] (...). Micsoda megkönnyebbülést jelent az emberek millióinak, ha Isten közbelép, és pünkösdre véget vet a háborúnak!”

Amikor ezt a prognózist tette, nem is sejtette, hogy a május 12-e, azaz a pünkösdvasárnap körüli napok nemzete történelmének legsötétebbjei lesznek, amikor 400 év óta Nagy-Britannia a legközelebb kerül ahhoz, hogy partjait megszállják. Május 10-én törtek be Hitler páncélos hadoszlopai Hollandiába és Belgiumba, és május 29-e lett az a soha el nem felejthető dátum a brit történelemben, a dunkerque-i evakuáció [amikor a teljes szövetséges haderőt, összesen 330 ezer katonát a kontinensről a La Manche csatornán át brit földre kellett menekíteni], amelyet nem sokkal később Churchill emlékezetes felhívása követett, amikor nem ígérhetett mást, „csak vért, erőfeszítést, verítéket és könnyeket”.

A kedvező fordulat nyilvánvaló elmaradása ellenére, amint a naponkénti szemináriumi találkozók naplóját olvassuk (legtöbbször napi háromszor találkoztak), semmiképp sem reszkető – és még csak nem is elsősorban imádkozó – társaság tagjai között találjuk magunkat, hanem olyanok között, akik már most a győzelem talaján állnak, amikor körülöttük mindenhol az emberek szíve megolvad a félelemtől. És vajon mi adta nekik ezt világosságot és bizonyosságot arról, hogy övék a győzelem? Az előrejelzés külsődleges „halála”!

Ha azt mondjuk, Isten nem volt velük, saját magunknak is föltehetjük a kérdést: Volt-e bárhol máshol egész Nagy-Britanniában vagy Amerikában vagy Isten népe között bárhol a világon még egy ilyen, talán százfős társaság, akik napról napra térdeiken voltak, szoroson megragadva a győzelmet hit által, miközben a csatorna túloldalán a katonák mérföldről mérföldre szorultak vissza, egész országok adták meg magukat, és az ellenség már elérni látszott célját?

Innentől kezdve a háború évei alatt végig az egész Szeminárium minden este héttől éjfélig imádkozott, csak rövid vacsoraszünetet tartva. Egyetlen napot sem hagytak ki, úgy, hogy minden reggel eleve egyórás imaalkalmuk volt, és nagyon gyakran délben is. Ezen kívül számos olyan különleges időszak volt, amikor a teljes napot az imádságnak és a böjtnek szentelték.

A pünkösdöt megelőző alkalmakon Howells azt mondta: „Isten által tettük meg az előrejelzést; Isten által tartunk ki mellette; és Isten által szállunk szembe az ellenséggel. Az Úr azt mondja nekem ma este: »ne féljetek amiatt az előrejelzés miatt, amit kiküldtetek; ne féljetek a náciaktól«. Arra gondolok, milyen dicsőséges dolog ez, hogy szemernyit sem kell változtatnunk az imádságainkon a jelen fejlemények ellenére sem. Annyira örülök, hogy a Királyság lebegett szemeink előtt az emült kilenc hónap során mindvégig, és nincs mit megbánnom. Az Úr azt mondta: »Le fogok számolni náciakkal«. Ez a harc, amelyet négy éve vívunk, a Szent Szellem és az ördög között zajlik.”

Pünkösd vasárnapján, amikor – a béke kihirdetése helyett – Hitler mindössze két nappal korábban megszállta Hollandiát és Belgiumot, Rees Howells így szólalt fel a szemináriumi alkalmon: „Nem fogjuk megvédeni az előrejelzésünket. A lényeg ugyanis ez: Helyezhet-e Isten kétséget belénk, akik tényleg hittünk? Ha Isten azt mondja, hogy ez a késelem az Ő dicsőségéért van, akkor nekünk győzelemre kell jutnunk ebben. Nincs dicsőség a késelemben, hacsak nincs hit, ami kivívja azt. Én ma más ember lennék, ha hibáztunk volna, de a Szent Szellem nem hibázik. Igazán hálát adhatok Neki a késelemért. A világeért sem adnám ezt a megtapasztalást. Nagyon különös, hogy ami a világ szemében halál, az a Szent Szellem számára győzelem.

A következő napon így beszélt: „Soha nagyobb halálunk nem lehetett volna, mint az, hogy ez az előrejelzés késelelmet szenvedett. De egy jottányival sem lesz több feltámadásunk annál, mint amit a keresztre adtunk. Tegnap győzelmet hirdettem látható győzelem nélkül. Minden fokozatban ott a halál, de amilyen valóságosan meghalunk, olyan valóságosan lesz akár százszoros a gyümölcs. Harcba indulunk, és olyan bizonyos vagyok a győzelemben, mint abban, hogy reggel följön a nap. Ha tudod, hogy van hited valamire, nem folytatnád addig, amíg meg nem kapod? Szeretném, ha ez zengne a világnak: »Az Úr, Ő az Isten!«”

Miközben a náci Németország végigdúlta Európát, a szeminárium naponként Isten előtt állt. Howellsnek a találkozókon elhangzott üzeneteiről készült feljegyzésekből idézünk:

Május 16. 9:30, Hollandia kapitulációját követő nap: „A mai nap valószínűleg a történelem legnagyobb csatája. Tehet ma Isten valamit? Most, amikor a németek azt mondják, »megfutamítottuk a szövetségeseket«, meg tudja-e Isten tenni? Nézzetek Istenre ma, és szerezzétek meg ezt a győzelmet!”

14:00: „Az Úr teljesen világossá tette, hogy a győzelem Őtőle van, és senki másától, és az Övé lesz minden dicsőség. Isten láthatóan és láthatatlanul, a hadsereg által és miáltalunk tör rá az ellenségre.”

17:30: „A helyzet igen súlyos Franciaországban, de még ha ilyen túlerővel szemben harcolnak is a franciák és a britek, Isten képes megsegíteni őket.”

Május 17. 9:30: „Isten egy kicsivel sem fog többet tenni általunk annál, mint amire hitünk van. A tegnap esti győzelem abban állt, hogy megláttuk, nem számít, mennyire megközelített az ellenség, a Szent Szellem erősebb nála. Ma nagyobb felelősségünk van ezért a győzelemért, mint azoknak az embereknek a harctéren. Meg kell halnunk minden másnak ezen a küzdelmen kívül”.

13:00: „Mivel elköteleztétek magatokat, felelősséggel tartoztok. Soha többé nem lesz békeségeitek, amíg a világnak nincs békesége, de nektek helyetek van a Kőszikla hasadékában”.

15:30: „Addig vagyunk itt, amíg ezeknek a nácioknak végük nincsen”.

19:00: „Ha az Úr készségeseknek talál bennünket ebben a halál-életben, és mivel győzelmet arattunk a próbatétel során, megengedi-e, hogy most meggyőzzük Őt, hogy befejezze? Ha múlt szombaton hittünk, ma este is hiszünk. Nem vagyok hajlandó arra, hogy fiaink ezreit elveszítsük, mert el kell jönnie a »náci végzetének«, és ez most fog bekövetkezni, ha győzni tudunk. Ha ez hiba lett volna, Isten ellenünk lett volna, de azt mutatja, hogy elégedett velünk”.

Május 18. 9:30: „Hacsak Isten nem avatkozik be ma valamilyen csodával határos módon, azt hiszem, vesztettünk. Kész lennék meghalni, de most nem engedhetem meg magamnak, hogy meghaljak, és azt sem engedhetjük meg magunknak, hogy Hitler éljen”.

14:30: „Úgy akarok ismét harcolni ezzel az ellenséggel ezen a hétvégén, mintha ez a civilizáció végét jelentené. Nem bízhatunk semmit a véletlenre ebben. Ne engedjük, hogy azok a fiatal emberek ott a fronton többet tegyenek, mint amit mi teszünk itt. Kérem az Urat, hogy hozzon valódi katasztrófát a náciakra ezen a hétvégén.”

18:30: „Amiképp az Úr az előrejelzést adta nekünk, és győzelmünk lett benne, és a késelem nem ingatta meg a hitünket, most vissza kell térnünk ehhez, és megkérdeznünk Tőle, hogy mikor fogja megcselekedni. Úgy érzem, hogy bármit is tesznek a németek ma este, nem menekülhetnek a Szent Szellem elől. A kereszténység elég biztonságos dolog. Ha van hited, ezt az Ő kezében hagyhatod, és Ő be fog avatkozni a megfelelő időben. Nem kérdezhetjük meg, hogy mikor fogja megtenni, ha nincs hitünk arra, hogy megcselekszi.

21:30: „Nem mi küszködünk, hanem Isten cselekszik, és mi megismerjük azt, hogy Isten mit végez. Vajon Isten volt az, aki Hitlert átvezette azon a vonalon a kétezer-ötszáz páncélosával? Azt akarom, hogy az Úr megverje ezt az embert a páncélosaival együtt”.

Május 19. 9:30: „Nem fogják elpusztítani a civilizációt ezek a náci. Amikor elég közel érnek, Isten elintézi őket. Amikor a Szent Szellem a győzelem oldalára állt, soha nem lehet meggyőzni azt a férfit vagy nőt, aki a győzelem oldalára állt Vele együtt, hogy kudarcs lesz belőle”.

21:15: „Most van a legjobb alkalom arra, hogy a Bibliát háborúban tegyük próbára, mert mi magunk is háborúban vagyunk”.

Május 20. 9:00: „A következő 24 óra lesz a döntő ebben a nagy csatában. A németek bármelyik pillanatban képesek elfoglalni az országunkat. Még ebédidő előtt megváltozhat a világ történelme. Soha nem történt velünk ehhez fogható, és nem is tudjátok, mennyi hitre van szükség. Az Úr elé járulunk ma reggel, és megmondjuk Neki, hogy Őrá szegezzük tekintetünket ma. Hacsak nem avatkozik közbe, elvesztünk. Egyetlen másodpercig sem kételkedem az Úrban, de nagyon óvatosnak kell lennem.”

14:30: „Azt hiszem, ma este elküldöm Mr. Churchillnek az »Isten szembeszáll a diktátorokkal« c. könyvet, hogy bátorítsa őt most. A hadseregünk napról napra szorul vissza. A könyvben le van írva, hogy ennek ember nem lesz képes véget vetni, de Isten azt mondta: »Ne várjátok Tőlem, hogy cselekedjek, míg ti a végetekre nem juttok«. Az egyetlen, amit szeretnék, hogy az Úr világossá tegye

előttünk, hogy eljutottunk-e arra a helyre, ahol az Úr akarja, hogy legyünk ebben a pillanatban. Az egyetlen, amit akarok, hogy ne kételkedjem a krízis idején – és ez valódi krízis lesz.

19:00: „Elküldtem ma a könyvet Mr. Chamberlainnek, Lord Halifaxnak és Mr. Churchillnek – a legsötétebb órában”.

Május 21. 9:00: *Az invázió veszélye.* „A tegnapi nap volt országunk történelmének legsötétebbje, különösen a miniszterelnök beszéde után. A városban mindenki arra számít, hogy az ellenség betör az országba. Mi azt mondtuk az Úrnak: »Az életünket a győzelemért.« Most azért kell imádkoznunk, hogy az Úr megállítsa őket abban, hogy átjöjjenek ebbe az országba.”

14:30: „Imádkoznunk kell, hogy az Úr sakkban tartsa az ellenséget, amely olyan, mint ordító oroszlán”.

19:00: „A francia miniszterelnök ma este ezt mondta: »Csak a csoda menthet meg minket«. Ez annak a próbája, hogy igaz-e a Biblia. Kész vagyok az életemet is kockára tenni, hogy ezt bebizonyítsam, és azt akarom mondani nektek ma este, hogy a Biblia teljesen igaz. Lássátok meg, hogy igaz-e, amiben hisztek, és ha az, akkor nem kell félnetek!”

Május 22. 9:00: „A világra ma pánik tört rá, és bizonyosan mi is pánikba esnénk, ha nem lennénk egészen bizonyosak abban, hogy az Úr szólt hozzánk. Ma és holnap Anglia sorsa el fog dőlni”.

14:30: „Egy ilyen csatában, amilyenben ma vagyunk, nem szabad egy összejövetelben vagy az érzéseinkben bízunk. Ahhoz kell visszamennünk, amit Isten mondott nekünk. Van egy ellenség, melyet sakkban kell tartanunk, míg Isten a nagy tettet végre nem hajtja”.

Május 22-e estéjétől 25-éig Howells nem jött az alkalmakra; a többi munkatárs vette át azokat. Elment, hogy egyedül Istennel harcolja végig ezeket a napokat, melyek nyomasztó terhei – ahogy mások is tanúsítják – megtörték a testét. Szó szerint letette az életét.

Május 26. nemzeti imanap volt Nagy-Britanniában. Churchill így nyilatkozott a Westminster apátságban tartott május 26-i közbenjáró istentiszteletről: „Az angolok nem szívesen mutatják ki érzéseiket, de a karzaton elfoglalt helyemen éreztem a felgyülemlett szenvedélyes érzelmeket, és a gyülekezet félelmét is – nem a haláltól, sebesülésektől vagy nemzeti veszteségtől, hanem a vereségtől és Nagy-Britannia végső pusztulásától való félelmet”.

Május 26. 9:30: Howells visszatért a szemináriumi alkalmakra, és így szólt: „Amikor ma kiáltás száll föl az egész országból, minden, amit mi tehetünk az, hogy olyan helyzetben legyünk, hogy el tudjuk venni a választ Istentől. A kérdés ma reggel a következő: El tudjuk-e venni a választ? Ha valaha is kiáltanátok, ma kellene kiáltanotok”.

11:15: „Hogyan lehetünk biztosak afelől, hogy a németek nem foglalják el az országunkat? A vezető emberek mind tudják, hogy ma, hacsak Isten közbe nem avatkozik, rabszolgák leszünk. Imádkoztunk Etiópiáért és más országokért is, tehát a kiáltásunk nem önös érdekből fakad”.

14:30: „Úgy megyük e Fenevad ellen, ahogy Dávid ment Góliát ellen”.

Május 27. 9:00: „Van közbenjárás és hit, tehát az Úr hatalmas tettet hajthat végre. Népünk meg fogja látni, hogy Isten válaszol imáikra, és részesül ennek minden örömében”.

14:45: „Mindössze ennyit tudok tenni ma, hogy hiszek. Borzasztó hírek érkeztek a két összejövetel között – földi pokol”.

Május 28-án Rees Howells ismét egyedül volt Istennel. Az összejöveteleken azért könyörögtek Istennek, hogy avatkozzon be Dunkerque-nél, és mentse meg az embereket. Amint a Szellem rájuk

szállt az imádkozás és közbenjárás során, amit egyikük a végén imádkozott, kifejezte a mindnyájuknak adott bizonyosságot: „Biztos vagyok benne, hogy valami történt.”

Május 29. volt a dunkerque-i evakuáció napja. Howells kifejezte: „Legyen világos az imádságunkban, hogy a közbenjárást megnyertük. A harc a Szent Szellemé. Lássátok Őt magatokon kívül ma este; Ő ott van a harcmezőn kivont kardjával”.

Május 30. 19:30: „Világi nézőpontból nincs remény a győzelemre; de Isten megmondta. Megtehettem volna, hogy nem jövök el ma este, és nem kérem, hogy avakozzon be, mert már megmondta, hogy be fog avatkozni. A katonáinkról érkező rossz hírek helyett, ha Ő ott van a harcmezőn, Ő meg tudja ezt változtatni, és nagyon jó hírekké tudja tenni. Ó, bár felemelne ma bennünket Isten! Nem kell semmilyen pánikba esnünk, azt gondolva, hogy a nácik győzni fognak: Németországnak ugyanúgy meg kell szabadulnia, mint Angliának és Franciaországnak. Lehet, hogy még sokkal nagyobb szenvedéseken kell átmennünk, de nem fogok kételkedni a végeredményben. A legegyszerűbben megfogalmazva jelentjük ki: Az ellenség nem fogja megszállni a keresztény Angliát!”

Amikor most, ennyi év elteltével visszatekintünk, Nagy-Britanniában sokan még mindig emlékeznek azoknak a napoknak a rettenetére. Nem felejtjük el el Dunkerque csodáját, melyet számos vezető Isten beavatkozásaként ismert el – a teljesen nyugodt tenger, ami lehetővé tette, hogy a legkisebb csónakok is átkeljenek; az angol csapatok gyakorlatilag teljes kimenekítése – és utána az, ahogyan Churchill vezette a nemzetet; mily hálások vagyunk, hogy Istennek volt ez az elrejtett közbenjárókból álló társasága, akiknek az élete napról napra ott volt az oltáron, amint beálltak a részbe Nagy-Britannia megszabadulásáért.

Ω

Fordítás:

[Hitünk célja – "Állhatatosságokkal nyertek meg majd a lelketeket." \(Lk 21,19\) \(wordpress.com\)](https://www.wordpress.com)